

EL JESÚS DE LA HISTÒRIA

L'ANUNCI DEL REGNE

FRA JOSEP MANUEL VALLEJO

Jesús recorria tot Galilea guarint, predicant a les sinagogues i anunciant que el Regne de Déu venia amb Ell (Mc 1,15). Això és, bàsicament, què feia Jesús. Tot i que els evangelis ens transmeten l'esdeveniment de Jesús amb el que feia, interpretat a la llum de la Resurrecció. Els evangelis fonamentalment ens diuen que Jesús és el Fill de Déu, que aquell que caminava per Galilea, que guaria i predicava, és el Ressuscitat que han experimentat vivent els testimonis. Però ho fan narrant la història de Jesús.

Volem provar que hi ha història en els evangelis, que no és un mite, ni és un invent dels apòstols, sinó que el que descriu l'evangeli són coses que van passar, interpretades a la llum de la Resurrecció, però que van succeir en la història. És a dir: els fragments que ens narra l'evangeli contenen gestos i paraules que Jesús va pronunciar i va fer. Això ho podem veure de moltes maneres. Una de les més importants revela que el material que contenen els evangelis és molt antic, que ve de la font Q¹. Per exemple, quan Jesús diu: "Si jo trec dimonis pel dit de Déu, és que el Regne ha arribat a vosaltres" (Lc 11,20), aquesta expressió, "el dit de Déu" és molt arcaica, quasi està dita en arameu. Aquí tenim un text antiquíssim, a tocar de la tradició de Jesús.

1. És el recull de dites i gestos de Jesús anterior als evangelis, d'on aquests prenen el material.

I mirant l'evangeli amb els criteris d'historicitat que fan servir els historiadors², podem veure que les coses són molt segures.

Criteris d'historicitat

El primer criteri és el de **testimoni múltiple**: si d'un esdeveniment tenim diverses fonts independents que el citen, aquest esdeveniment ha de ser històric. És com en un judici: si d'un fet tenim cinc testimonis independents que no es coneixen entre ells, allò ha de ser cert. Per exemple, el fet que Jesús va parlar del Regne de Déu es troba en Marc, en Q, en la tradició pròpia de Mateu, en la pròpia de Lluc i en Joan. La presència del fet en cinc fonts independents fa irrefutable la seva autenticitat.

Hi ha un altre criteri anomenat **de dificultat** que té en compte els esdeveniments narrats que van contra els interessos dels cristians que escriuen. Si els esdeveniments narrats, per exemple el Baptisme de Jesús, va contra els interessos apològètics dels cristians, allò ha de ser veritat. De cara als cristians que ja saben que Jesús és el Fill de Déu, el Messies, i, per tant, una persona divina a magnificar, dir que l'ha batejat un que és inferior a Ell que no té pecats, no quedava bé; això va contra els interessos apològètics dels cristians. Llavors, ha de ser veritat.

El criteri **de discontinuïtat** diu que si els fets que es narren no poden derivar-se

2. J.P.MEIER, *Un judío marginal. Nueva visión del Jesús histórico*, tomo I, Ed. Verbo Divino 2000, p.184.

ni del judaisme ni de l'Església primitiva, han de ser certs. Per exemple, que Jesús digués "Abba" al seu Pare és una novetat radical en el judaisme. Ningú, en tot l'Antic Testament, s'havia atrevit a dir a Déu "Abba". Per tant, això, que a més està en arameu, ha de ser veritat.

Un altre exemple, en aquesta línia: El rebuig del dejuni per part dels deixebles (Mc 2,18-22), això va contra els costums jueus, ha de ser veritat. Que Jesús era golut i bevedor, que diu l'evangeli, encara que sigui exagerant, ha de ser veritat perquè deixa malament Jesús, va contra els interessos apologetics dels cristians.

Que Jesús es posi tan fort amb el divorci (Mc 10,2-12) ha de ser veritat. És històric, perquè entre els jueus això no hi era. El celibat de Jesús ha de ser històric, perquè estava molt mal vista la virginitat en el món jueu³.

Tenim criteris interns a l'evangeli que ens donen fe que hi ha molt de material històric. Ens ve redactat i interpretat a la llum de la Resurrecció, però tot el material que han rebut els evangelistes són gestos i paraules de Jesús.

3. J.GNILKA, *Jesús de Nazaret. Mensaje e historia*, Herder 1995, p.219

Les accions de Jesús

¿Què va fer i què va dir Jesús? Això ens interessa molt perquè, com després descobrirem que el que ho va fer i ho va dir és el Fill de Déu, ens interessa molt saber què va fer i què va dir. Després de la Resurrecció adquirirà un relleu molt més gran perquè qui va dir això i qui ho va fer resulta que és Fill de Déu.

¿Què fa, doncs, Jesús al llarg de la seva vida pública? El primer que fa és **aplegar companys**. No s'ho fa sol. Com diu Marc 3,14: "N'escollí dotze perquè estiguessin amb Ell i enviar-los a predicar". La comunitat, la fraternitat és inherent a la vida cristiana i a la predicació. I després els envia de dos en dos. No s'ho va fer sol. L'evangeli de Marc sempre remarca que "Jesús va amb els deixebles...".

La segona cosa que fa Jesús i la més important: **guarir, alliberar, sanar**. Abans de predicar, o al mateix temps, Jesús guaireix i allibera de les malalties i perdona pecats.

La tercera cosa que fa Jesús és sopar amb la gent, **àpats amb tothom**. Forma part d'una bona part de la seva vida pública. Jesús s'entaula amb la gent, com a signe d'amistat, s'entaula amb tothom: pecadors, deixebles, fariseus... significant

així que són els seus amics.

I la quarta, quan predica, **explica paràboles**; no fa sermons, sinó que explica paràboles ambientades en la vida quotidiana de Palestina, narracions que permeten als oients identificar-se amb els personatges i captar existencialment l'ensenyament de Jesús.

EL REGNE DE DÉU

Totes aquestes accions de Jesús signifiquen que el Regne de Déu es fa present. Aquestes quatre activitats són llegides pels qui les reben, com anuncis del Regne de Déu. Jesús no anuncia el Regne de Déu sols predicant, sinó que l'anuncia amb gestos salvífics, esdeveniments guaridors. El Regne de Déu és **allò que passa quan Jesús actua**, quan Jesús s'atansa, quan Jesús es fa present. No és correcte dir que construïm el Regne de Déu, en tot cas es construeix la comunitat, l'Església, però el Regne de Déu és un esdeveniment que succeeix quan Jesús es fa present. Per això, al principi de la predicació de Jesús, Marc dirà: "Jesús vingué a Galilea dient: El

Regne de Déu s'atansa, convertiu-vos..." (Mc 1,15). El Regne de Déu s'atansa amb Jesús, amb el que fa Jesús.

El Regne de Déu no és simplement "el Regne", sinó que és "de Déu", és l'arribada escatològica del Cel a la Terra. La irrupció del Regne de Déu enmig del món és l'entrada de l'escatològic –el que és definitiu, el Cel– en el temps. Amb Jesús ha entrat l'eternitat en el temps, i el seu objectiu és convidar-nos al Cel.

El Regne de Déu no és ni un projecte de Jesús, ni és una organització cívico-social, tampoc no és una cosa purament espiritual. El Regne de Déu és el Cel que comença a caminar per la Terra i al que se'ns convida gratis. Aquesta és la bona notícia del Regne, que no cal ser perfecte, que no cal ser bo, que no cal ser un virtuós per ser acceptat a la taula del Regne, sinó que ve com un regal, com una convidada des del Cel per a nosaltres a través de Jesús.

Si el nucli de la predicació de Jesús està lligat al Regne de Déu, ens interessa saber què significa *Regne* per als qui ho escolten, perquè Jesús no ho explica mai,

i també ens interessa saber què significa de Déu, o del Cel.

¿Què significa Regne de Déu o que Déu regni?

Significa que Déu es manifesta com un rei bo. És un acte, és dinàmic, no és una cosa. Recordem que, en les Paràboles, Jesús no diu mai què és el Regne de Déu. És semblant a un home que ha trobat un tresor en el camp i ven tot el que té (Mt 13,44). Tota aquesta escena dinàmica és al que s'assembla el Regne de Déu. El Regne de Déu no s'assembla al llevat, s'assembla "a una dona que posa el llevat dins de la pasta i quan la cou la pasta puja" (Mt 13,33). Tota aquesta narració, tot aquest esdeveniment s'assembla al Regne de Déu. El Regne és dinàmic, és quelcom que succeeix, no es pot definir.

Si Regne de Déu significa que Déu regna, que actua com un rei bo, ens interessarà saber com era un rei bo a l'Antic Testament per tal de comprendre el terme Regne. ¿Quin és l'ideal del rei bo a l'Antic Testament? El model és el rei David, l'Ungit del Senyor. Això ho explica d'una manera magnífica Jacques Dupont al seu estudi sobre les Benaurances:

- La missió del rei era assegurar la llibertat dels seus súbdits i protegir-los dels enemics externs. El rei defensa al seu poble, té garantia de seguretat.
- El rei té cura dels febles. El rei bo té cura que els poderosos no oprimeixin els febles, els pobres, els oprimits, els orfes i les vídues. El rei bo de l'Antic Testament és el protector dels pobres. Per això Jesús, anunciant el Regne el primer que fa és cuidar-se dels pobres, dels que no tenen defensor.

I això es pot veure en molts textos: quan Déu actua a favor del poble per salvar-lo, es diu: "És el nostre rei", o "Déu regna". Per exemple, a Èxode 15, quan els israelites passen pel Mar Roig, s'entona el càntic de

Míriam i, al final, quan s'indica que Déu els ha salvat, diu el text: "El Senyor és rei per sempre més". El Senyor és rei quan salva del perill, quan allibera.

Al salm 146 trobem: "El Senyor es manté fidel per sempre, fa justícia als oprimits... El Senyor deslliura els presos, el Senyor dóna la vista als cecs. El Senyor redreça els vençuts. El Senyor estima els justos. **El Senyor regna per sempre**". Quan Déu té cura dels pobres i els allibera, regna, perquè se sembla a la imatge de rei bo que tenien a l'Antic Testament.

Al Deuterocanòn hi ha un altre text interessantíssim a partir del capítol 40 on es narra la promesa del retorn de l'exili. El poble està oprimit a l'exili, ho ha perdut tot i se li anuncia l'alliberació a través d'una imatge bellíssima, poèticament preciosa: un herald que va davant anunciant la bona nova que Déu ve al seu poble a alliberar-lo. A l'herald, en grec se li diu "euangelitzomenos", el que evangelitza, el que anuncia la bona nova. És l'herald del gran rei. L'"evangelitzar" és l'acte d'alliberar i de promoure alegria, anunciar la bona notícia. Fixem-nos què diu l'herald d'aquest gran rei que precedeix el retorn de Jahvé a Sió:

"Què en són de bells per les muntanyes els peus del missatger que anuncia la pau, que porta bones noves, que anuncia la salvació dient a Sió **"el teu Déu regna"** (Is 52,7).

Déu que allibera el seu poble de l'exili i el condueix de nou, com en un nou èxode a la terra promesa, regna, actua com un rei bo. I aquesta idea de l'herald que anuncia la salvació dient a Sió "el teu Déu regna" s'assembla molt a l'inici de l'evangeli de Marc, quan diu: "Jesús s'encaminà cap a Galilea dient "El Regne de Déu s'atansa, convertiu-vos i creieu en l'evangeli". De manera que Jesús es converteix en aquest herald del nou rei, del Senyor del Cel, que anuncia les bones noves, i no només les anuncia sinó que les realitza amb la seva acció.

¿Què significa del Cel?

Jesús no sols predica el Regne sinó el Regne **del Cel**, el Regne **de Déu**. D'entrada, significa que és escatològic, que introdueix el Cel a la Terra. I el que fa Jesús: guarir, sopar amb els pecadors, escollir 12..., té molt a veure amb la irrupció del Regne de Déu a la Terra. **Irrupció**, aquesta és la paraula. El Regne irromp amb Jesús, es fa present, és un esdeveniment, és dinàmic. És a dir, el Regne de Déu està lligat a la persona de Jesús, ve amb Ell; no és Ell el Regne de Déu, tampoc no ho és la seva obra. **El Regne de Déu és allò que passa quan Jesús s'atansa i actua.**

Acompleix les promeses

Els oients de Jesús entenien o podien entendre que era del Cel perquè complia les promeses escatològiques de l'Antic Testament.

A Isaïes 35 es parla de la promesa del retorn de l'exili: "Llavors, quan Déu alliberi el seu poble, es desclouran els ulls dels cecs i les orelles dels sords s'obriran. Llavors el coix saltarà com un cérvol i la llengua del mut cridarà de goig" (Is 35,5-6). ¿No és semblant això al que feia Jesús? Aquest és l'anunci, **i el que fa Jesús és l'acompliment**. Quan Joan el Baptista està a la presó i fa preguntar a Jesús: "¿Ets tu el qui ha de venir o n'hem d'esperar a un altre?" Jesús respon: "Aneu a dir al vostre mestre que els cecs hi veuen, els coixos caminen i els sords hi senten, i que els pobres són evangelitzats" (Mt 11,4-5). Per tant, Jesús diu a Joan Baptista que les promeses d'Isaïes s'estan complint amb la seva obra. Però aquest text acaba dient: "I feliç el qui no s'escandalitzi de mi". ¿Per què ho diu això? Joan Baptista potser esperava un altre Messies, més potent, més polític, més teocràtic, i Jesús, arribat com un simple fuster, comença a guarir quatre cecs i tres paralítics, no a tots. Els

signes de Jesús, quan compleixen les promeses de l'Antic Testament, són petits, no són evidents. Aquesta és la forma de fer de Déu: no s'imposa, és suau, és petit. Suggereix la fe però no la imposa.

Les guaricions de Jesús eren signe del compliment de les promeses que ja a l'Antic Testament, sobretot Isaïes, s'havien plantejat. La persona immersa en l'Antic Testament podia entendre perfectament els gestos de Jesús com a signes que ell era "el qui havia de venir".

Els àpats

Hi ha un text preciós d'Isaïes que diu: "En aquesta muntanya el Senyor de l'Univers prepararà un banquet per a tots els pobles, un banquet de plats gustosos, de vins clarificats. Ja no hi haurà més mort. Ja no hi haurà patiment" (Is 25,6). Està parlant del Cel. És una promesa escatològica i ho planteja com un banquet per a tots els pobles. Jesús, sopant amb tothom, està acomplint aquestes promeses. El que sorprèn de Jesús és que se'n va a sopar amb els pecadors, amb Zaqueu, amb Mateu, amb els publicans, pecadors públics,

dient així que els pecadors també són fills d'Abraham, també són amics seus. I els religiosos del temps, els fariseus, el critiquen per sopar amb persones indignes. És el que deia Jesús: *Els sans no necessiten metge. Jo me'n vaig amb els malalts que sí que necessiten metge. Vosaltres, com que esteu sans, no em necessiteu, però els pecadors sí.* És una ironia tremenda.

Jesús, amb els àpats que comparteix amb tothom, està acomplint les promeses escatològiques de l'Antic Testament.

I quan Jesús parla del Cel, sempre parla d'un banquet. Recordem aquella paràbola de Lluc 14, que planteja un rei que convida els seus al seu banquet de noces i un no pot perquè s'ha de casar i un altre no pot perquè ha d'anar amb la vaca, l'altre té feina... i, com que els convidats s'excusen (jueus), el rei convida tothom que està a les places i a les portes de la ciutat, esguerrats, malalts, **bons i dolents** i diu: "L'habitació s'omplí de convidats". És una paràbola del Regne de Déu. Estem convidats tots, i els que se'l mereixien o es pensaven merèixer-se'l, no volen venir. Això és una gran bufetada de Jesús per a la religiositat farisaica del seu temps.

La imatge del banquet realitza l'ideal del Regne de Déu de Jesús, ens descriu el Cel. Quan hom pregunta: ¿Com serà la vida eterna? Doncs, sols cal mirar l'evangeli. No serà la visió beatífica que a vegades se'ns ha predicat. De veure, res. Beure sí, menjar i beure en una festa sense fi. I recordem que el banquet, en el món semític, dura set dies. La metàfora és magnífica.

Els 12 apòstols

En temps de Jesús s'esperava que el Messies reunís de nou en el Cel les dotze tribus d'Israel. Jesús, escollint dotze, realitza una paràbola vivent de la reunió de les dotze tribus d'Israel. Ens està dient "el temps s'ha acomplert", és una paràbola del Cel.

La història d'Israel és la història de les divisions. Fora de David que va unificar les tribus, després de Salomó tot són trencadisses. El regne del Nord i el del Sud, després Assíria envaeix el regne del Nord i desapareix, després Babilònia envaeix Judea i no en queda res. És a dir, és la història de les divisions, particions i disgregacions. El que fa Déu en el retorn de l'exili és: "Us aplegaré d'entre els pobles estrangers, us portaré a la vostra terra..." (Ez 36). Torna a aplegar la dispersió del poble. I el Messies, en temps de Jesús, era esperat com aquell que reuniria de nou les dotze tribus d'Israel. Quan un apòstol pregunta a Jesús com serà el Cel, diu: "Si feu això, estareu amb mi asseguts en dotze trons". Per tant, la imatge de dotze tribus reunides al voltant de Jesús és una imatge del Cel. Jesús, reunint dotze apòstols, està fent una paràbola, un inici del Regne del Cel a la Terra.

Resumint. Tenim tres grans gestos de Jesús que signifiquen que el Cel comença a caminar a la Terra, que el Cel ha irromput ja a la Terra, que els temps definitius han entrat a la història (guaricions, àpats, els 12). Aquest és el missatge fonamental de l'evangeli de Jesús. Per tant, **Regne** (com un rei bo de l'Antic Testament que allibera, guareix i té cura dels pobres), **del Cel** (perquè aconsegueix les promeses escatològiques).

EL REGNE DE DÉU ÉS SEMBLANT A...

I ¿com és el Regne de Déu? Jesús ho explica a través de paràboles, explica a què s'assembla. No diu mai què és el Regne de Déu, queda en el misteri, perquè a Déu no se'l pot definir. Però sí es pot dir a què s'assembla, aproximar-lo. Amb el Regne de Déu "passa com" amb un home que troba un tresor amagat en el camp: ven tot el que té per comprar aquell camp. S'assembla a aquell esdeveniment, perquè és dinàmic. O el Regne de Déu s'assembla

a un sembrador que sortí a sembrar, i una llavor caigué en terra bona, l'altra caigué al camí i altres van caure al cards i l'ofegaren..., s'assembla a tot aquest esdeveniment. O el Regne de Déu s'assembla a un pagès que va preparar la terra, va sembrar la llavor, la va regar, després se'n va a dormir i, sense saber com, la llavor germina, creix i dona fruit. Sense que sàpiga com. Això és fonamental. En l'educació dels fills o en fer catequesi amb joves, en predicar, sense que sapiguem com, el Regne de Déu creix en el cor de les persones. Però no som nosaltres els qui ho fem, sinó Déu.

Jesús té moltes paràboles en què va aproximant això: a què s'assembla el Regne de Déu. I quan es diu aquesta paraula "s'assembla a" o "és semblant a", s'utilitza un terme grec, "omoia", que sona a homotètic. Si tu tens un triangle, i vols fer un triangle homotètic a aquest, has d'agafar un punt, traçar rectes pels vèrtexs i fer paral·leles al triangle. Aquells dos triangles són homotètics, semblants. Un és més gran que l'altre, però tenen la mateixa forma. Això vol dir Jesús quan diu que el Regne de Déu "s'assembla a" (omoia). El

Regne de Déu és semblant al que passa a les paràboles però més gran.

Jesús diu moltes coses: El Regne s'assembla a un rei que va convidar al banquet de noces i els convidats no volien anar; s'assembla a un propietari que va sortir de bon matí a llogar treballadors per a la seva vinya i després surt al migdia i surt a mitja tarda, i torna a sortir quan falta una hora i després, a l'hora de cobrar, paga igual al qui ha treballat una hora que al qui n'ha treballat dotze (Mt 20).

Així és el Regne de Déu. Així són els criteris del Regne de Déu, els criteris del Cel; però, és clar, ens els porta Jesús a la Terra i no ens els creiem. El Regne de Déu és com aquest món, però a l'inrevés: allà manen els pobres, els últims són els primers, aquí tothom busca el seu interès i allà es busca l'interès de l'altre... És tot a l'inrevés. Aquesta paràbola (Mt 20) ens mostra això: que els criteris del Regne de Déu no són els d'aquest món. O el Fill Pròdig, per exemple. Se sol dir que Jesús, a les seves paràboles, utilitza el que veu a Palestina, les llavors, els administradors, les dracmes, les ovelles..., i és cert. Però

¿quin pare d'aquest món actua com el pare del Fill Pròdig? ¿D'on ho treu Jesús això? De la seva relació personal amb el Pare. **Les paràboles transparenten l'experiència que té Jesús del Pare.** No hi ha cap administrador ni cap empresari que pagui al qui treballa una hora igual que al qui n'ha treballat dotze. ¿D'on ho treu Jesús? No ho treu pas de la vida de Palestina. Això ho treu de la seva experiència personal del Pare. Déu és així. No hi ha ningú en aquest món, ni en tota la història de les religions que hagi dit: "Estimeu als vostres enemics, pregueu pels qui us persegueixen, així sereu fills del vostre Pare que està al Cel, que fa ploure sobre bons i dolents i estima a justos i injustos" (Mt 5,45). Això, Jesús no ho ha tret de l'experiència humana; Jesús ho treu de la relació personal amb el Pare. A més, ho diu: "Si feu això sereu com Déu", perquè Déu és així. Les paràboles transparenten molt bé l'experiència que té Jesús del Pare.

Jesús explica que el Regne de Déu s'assembla a allò que passa en moltes narracions breus anomenades paràboles. I una cosa important, les paràboles només tenen un ensenyament, una punta. No fan al·legoria. Que la llavor creix i dona el cent per u, que aquell administrador astut és astut... A la paràbola del sembrador, quan dona l'explicació als deixebles, allà sí que es fa al·legoria: El sembrador és el fill de Déu, la llavor és la paraula, la terra és el nostre cor... Però la paràbola original de Jesús té simplement una punta, un ensenyament: Que la llavor del Regne fructifica sempre. A la paràbola de l'administrador astut, ningú no entén que aquell home fent trampes sigui lloat pel Senyor; però és que l'únic ensenyament d'aquella paràbola és l'astúcia; ens ensenya que, en un moment de dificultat, aquell home sap reaccionar. I fa un paral·lelisme entre "això s'acaba" de la paràbola, i un món que s'acaba: aquell home és capaç de reaccionar per trobar

amics en el Cel. Les paràboles són un món preciós per a arribar al nucli de la predicació de Jesús, i ens transparenten l'ànima de Jesús i la seva relació amb el Pare.

EL REGNE PRESENT O FUTUR

El Regne de Déu ¿és una realitat present o bé futura? El Regne de Déu és una realitat ja present en Jesús, però encara no del tot perquè encara ha de venir. Si mirem els textos, n'hi ha alguns que estan en present i altres en futur, i altres estan en un temps que és passat i present. Per exemple, a Lluç 11,20 Jesús acaba de guarir un mut i diu: "Si jo expulso dimonis pel dit de Déu és que el Regne de Déu ha arribat a vosaltres". En aquesta guarició es troba en present. També en un altre lloc diu: "El Regne de Déu és enmig vostre". En present. La primera benaurança està en present: "Feliços els pobres, perquè vostre és el Regne...". I l'última també: "Feliços vosaltres quan us persegueixin... perquè vostre és...". Està en present. Les altres estan en futur. De la segona a la vuitena de Mateu estan en futur. A Lluç, per exemple: "Feliços els qui passen fam, perquè seran saciats". En futur. "Feliços els qui ploren, perquè seran consolats". I a Mateu: "Feliços els misericordiosos, perquè seran anomenats...". "Feliços els nets de cor, perquè veuran...". És a dir, que les benaurances unes estan en present i altres en futur.

A Lluç 22 diu Jesús en el darrer sopar: "Com desitjava menjar amb vosaltres aquest sopar pasqual. Ja no el menjaré més fins que la Pasqua trobi el seu acompliment en el Regne de Déu". En futur. En el Parenostre diem: "Vingui a nosaltres el vostre Regne". Si demanem que vingui és que no ha vingut. Un altre que està en futur és aquest, molt paradoxal: "I vindrà gent d'Orient i d'Occident a asseure's a taula en el Regne de Déu". Hi ha textos que estan en present i altres que estan en futur.

El Regne de Déu és una realitat que ha irromput amb Jesús, però la plenitud del Regne de Déu arribarà a la Parusia, en la plenitud dels temps.

Però hi ha textos de gran densitat teològica que estan en passat i en present, perquè el grec té una característica que no tenen les nostres llengües; hi ha un temps verbal que vol dir que l'acció que ens descriu va succeir en el passat però segueix succeint en el present. Hi ha accions que són puntuals. Hi ha accions que són presents. Però hi ha textos, amb el verb pretèrit perfet en grec, que diuen: l'acció va succeir en el passat però segueix succeint en el present. Tots els verbs de la Resurrecció estan en aquest temps. Jesús no sols va ressuscitar, sinó que va ressuscitar i segueix ressuscitat.

A Mc 1,14-15, que és l'inici de la predicació de Jesús, el text diu: "Jesús vingué a Galilea". I quan diu vingué, diu vingué i segueix venint. "... dient: El Regne de Déu

s'atansa". I quan diu s'atansa està dient: S'ha atansat amb Jesús i segueix atansant-se ara amb Jesús ressuscitat. És formular d'una manera genial els dos nivells de l'evangeli, que són: el que va fer Jesús i el nivell d'ara, amb el Jesús ressuscitat. El trosset del principi de Marc és un sumari, és un pròleg a tota l'activitat de Jesús que resumeix molt bé tota la seva acció. Ens està dient: "Jesús vingué a Galilea" i segueix venint com a Ressuscitat ara a la meua vida. El Regne de Déu s'ha atansat a Galilea, l'any 30, amb Jesús, i segueix atansant-se ara, amb el Jesús Ressuscitat, a mi. Perquè Jesús Ressuscitat no és el que està allà, sinó és "el qui ve", "el vinent", el que està "venint". Molts dels verbs que parlen de Jesús Ressuscitat, parlen com del qui ve, el qui està venint a la meua vida."

Per tant, amb el Regne de Déu tenim tres temps: és una realitat de l'any 30, quan Jesús va venir, serà una realitat

futura en la plenitud dels temps, però és una realitat actual perquè Jesús està res-suscitat, venint en un etern present. L'Apocalipsi 3,20 diu: "Sóc a la porta i truco. Si escoltes la meua veu i m'obres, entraré, i soparé amb tu i tu amb mi". Jesús res-suscitat està trucant a la porta. Està dient això mateix. L'Apocalipsi, al capítol 1,8 diu: "Jo sóc l'Alpha i l'Omega, el qui era, el qui és, el qui està venint". La lògica de la frase seria dir: el qui era, el qui és, el qui serà. Doncs no canvia la lògica, perquè Jesús és el que està venint, el "vinent".

LA GRATUÏTAT DEL REGNE

El Regne és una oferta gratis. Un pare vol que tots els seus fills estiguin a l'hora de sopar, sobretot si és el dia de Nadal. Trobar-se plegats la família i celebrar és un goig molt gran. La imatge de les noces ens insinua una gran alegria, proximitat, complicitat, joia. Déu vol això. Per això ha vingut a convidar-nos. La convidada segueix encara que no hi hagi comensals. D'entrada, hi ha uns quants sants; per tant, la taula ja està mig plena. I confiem que la taula estarà molt plena. La paràbola del Fill Pròdig mostra aquell pare boig d'amor pel seu fill que l'ha traït, que s'ha patejat l'herència i torna per interès, no per penediment. Si aquella és la imatge de Déu que té Jesús, el banquet estarà molt ple.

L'únic que ens demana Déu és dur el vestit de festa (Mt 22,11), és a dir, respecte i agraïment. Aquell home que no és digne, després de la gran convidada gratis que se li ha fet, anar vestit de festa és el mínim que podia fer. L'únic que se'ns demana és agraïment, una actitud d'agraïment pel do rebut. Això és la vida cristiana.

BIBLIOGRAFIA:

Apuntem alguns llibres on el tema del Regne de Déu és tractat amb rigor i d'una forma assequible.

- JON SOBRINO, *Jesucristo Liberador*, Trotta 1991. El Regne de Déu i l'"Abbà", la relació de Jesús amb el Pare, són cares d'una mateixa realitat, l'una explica l'altra. El Regne és analitzat des del destinatari: els pobres. L'autor escriu des de la problemàtica d'Amèrica Latina.

- ARMAND PUIG, *Jesús. Un perfil biogràfic*, Proa 2004. Un bon aplec d'informació del que es pot dir de Jesús des del punt de vista històric, realitzat per un biblista especialista en el NT.

- JOACHIM GNILKA, *Jesús de Nazaret. Mensaje e historia*, Herder 1995. Bona aproximació al Regne de Déu des de les paràboles i les guaricions de Jesús posant èmfasi en la importància dels deixebles com a comunitat de Jesús i el seu estil de vida desvalgut i itinerant per aproximar el Regne a la gent. L'autor és professor de NT de parla alemanya.

- JOSÉ ANTONIO PAGOLA, *Jesús. Aproximació històrica*, Claret 2009. Un text que comunica fascinació i entusiasme per la figura de Jesús, intentant narrar l'impacte que va produir la seva persona en les persones que el conequeren. Una bona presentació de Jesús per als qui no el coneixen.

- JOSEPH RATZINGER, *Jesús de Nazaret*, Claret 2007. L'autor, reconeixent la importància que té la crítica històrica dels evangelis, tot i que insuficient per al coneixement de Jesús, conclou que el rostre de Jesús que ens mostra l'evangeli és molt més versemblant que el que brolla de totes les aproximacions històriques. El Jesús real és el que ens mostra l'evangeli.

- RUDOLF SCHNACKENBURG, *Amistad con Jesús*, Sígueme 1998. Aquest llibre de maduresa del prestigiós exegeta, que ha dedicat la seva vida a l'estudi del fenomen històric de Jesús i a analitzar els seus textos amb el mètode històric-crític, enfoca la persona de Jesús des de la relació personal amb ell, des de la seva irradiació en la vivència i el sentiment humà.